

"מפרי הארץ"

פרשת לברי

אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן בְּמִדְבַּר בְּעַרְבֵהּ מִזֶּה לְיוֹם בֵּין־פָּאָקוּן וּבֵין־תְּפֹל וְלִבְנֵי וַחֲצֹרֹת יַדֵּי זָהָב:

כותב האור החיים וזה לשונו: ואפשר לפרש כל הכתוב דרך רמז באופן אחר, והוא כי במקרא מועט למד משה כללות יראת ה' ומדות ההגונות הצריכין להולכים בתורת ה' והם מדות תשעה:

הא' שיהיה לוקח מדתו של אברהם דכתיב (בראשית י"ד י"ג) לאברהם העברי, והוא מה שרמז באומרו בעבר: .

ב' שיהיה מרדות בלבו תמיד כאומרם ז"ל (ברכות ז') טובה מרדות אחת בלבו של אדם ממאה מלקיות, והוא מה שרמז באומרו הירדן:

ג' מדת הענוה כאומרם ז"ל (עירובין נד) לעולם ישים אדם עצמו כמדבר, ועיין מה שפירשתי בפרשת יתרו בפסוק ויסעו מרפידים (שמות י"ט ב'), והוא מה שרמז באומרו במדבר:

ד' שתהיה הענוה בדרך הנאות לא בדרך הפחיתות הנמאס, עוד תנאי הענוה שלא ישתמש בה להרחיק תוכחות על עון אם יראה איש עובר פי ה' ויאמר מי אני ומי ביתי להוכיח אנשים גדולים אלא צריך להוכיח לצד חיוב בערבות, והוא מה שרמז באומרו בערבה.

ה' מאמר התנא (אבות פ"ג) הסתכל בשלשה דברים וכו' ולאן אתה הולך וכו' ולפני מי אתה עתיד וכו' וכן אמר התנא (שם פ"ב) שוב יום אחד כו' ופי' שם שהכונה היא שיזכור תמיד יום מותו ושכל יום הוא זמן גבול המיתה, והוא מה שרמז באומרו מול סוף שיהיה למול עיניו סוף אדם ותכליתו:

ו' מאמר החסידים (חובת הלבבות שער הפרישות שער ט') וז"ל הפרוש צהלתו בפניו ודאגתו בלבו, והוא מה שרמז באומרו בין פארן ובין תופל, כנגד צהלתו בפניו אמר בין פארן לשון פאר הפך עצבון שהוא פנים רעות, וכנגד עצבון הלב אמר ובין תופל שלא יהיה לבו ערב עליו ויתעצב אל לבו מפחד שמא עבר את פי ה' בלא ידיעה בגדולות או בקטנות, או שמא מיעט בעבודה ממה שצריך עשות:

ז' שיהיה לו לב טהור ונקי כדרך שהתפלל דוד (תהלים נא) לב טהור ברא לי וגו', וירחיק ממנו שנאת הבריות והקנאה ותחרות והמשטמה, והוא מה שרמז באומרו ולבן שיהיה לו לב טהור שיתיחס לטהרה כינוי זה של לבן:

ח' תלמוד תורה בקביעות כיעקב אבינו דכתיב (בראשית כ"ה כ"ז) יושב אהלים לא ללמוד עראי, והוא אומרו וחצרות הם חצרות ה' שהם בתי מדרשות:

ט' שלא יהיה להוט אחר דברים הנדמים לאהוב הון עולם הזה, שכל ההולך אחר תאות לבו בטל הוא מעבודת ה', וצריך האדם להסתפק בהכרחי, והוא מה שרמז באומרו ודי זהב שיאמר לזהב די'.

"תהליך הבנין של עם ישראל"

אברהם העברי היא המידה הראשונה שמביא אותה האור החיים למה?

הרב גרינבוים הראה לי שהתרגום מפרש שלוש פעמים באופנים שונים את המילה "עברי". א. בפרשת לך לך מפרש "עבריה". ב. בשמות מפרש "יהודיה". ג. בפרשת משפטים מפרש "בר ישראל".

הסביר: השיסוד של התרגום היא ההתפתחות של עם ישראל:

א. תחילה הם היו 'מעבר' מלשון שונה ומובדל - היינו שבתחילה עם ישראל היה שונה בהנהגותיו בישינים רחמנים גומלי חסדים אבל ללא קשר רוחני. ב. ורק אחרי פרשת ויחי כאשר קראו קריאת שמע, יצרו קשר רוחני מכנה אותם התרגום 'יהודיה'. ג. אחר כך בקבלת התורה נעשו 'בר ישראל'.

עם ישראל בנוי משלושה שלבים א' במעבר. ב' בקריאת שמע. ג' בתורה. ולכן האור החיים יסד המידה הזו ראשונה כי היא הראשונה שמתווה חלק בסיסי ביראת ה' להולכים בדרך ה' עם ישראל.

גוט שבת

סג

"בפרי הארץ"

הלכה

אורז זויים

א' אכל סוכריה בתוך הבית ויצא החוצה האם צריך לברך שוב ?
תשובה : הגר"מ פינשטיין לא צריך ובשם החזון איש יש אומרים שצריך .
ב' האם מותר לעשות אירוסין בשלושת השבועות ?
תשובה : מותר , כמובן בלי תזמורת . {עיין סימן תקנא' }

זושיץ משפּט

א' איבד לפני מפתח של בית ואין לו עוד מפתח והוצרך להזמין פורץ כמה צריך לשלם ? האם דמי המפתח ? או גם דמי הפורץ ? או גם דמי מנעול חדש ? או גם יש לדון אם זה היה במזיד או בשוגג ?
תשובה : על הפריצה לא צריך לשלם, על המנעול אם בשוגג לא צריך לשלם במזיד צריך עיון {עיין בדיני דגרמי להרמב"ן} .
ב' אחד ששבר לחברו ארטיק בים האם צריך לשלם לו מחיר יקר של ים או רשאי לשלם לו כמחיר של ארטיק בעיר ?
תשובה : עיין בסימן ד"ש שמבואר שם מחלוקת שו"ע ורמ"א, לש"ע משלם כמחיר של הים (ספרדים) לרמ"א כמחיר שבעיר (אשכנזים) .

אבן העזר

א' האם עדיף ללמוד עד מאוחר בלילה אפילו שעייפים או לישון טוב וללמוד בערנות בבוקר ?
תשובה : כתב הט"ז בסימן כא' שעל זה נאמר שב לכם משכימי קום מאחרי שבת וגו' כן יתן לידידו שינה רואים שעדיף לישון וללמוד בערנות .
ב' בן ובת בחדר ויש אפשרות לשכן לעמוד על כיסא בבית שלו ולראות אותם האם זה מציל מיחוד או לא ?
תשובה : לכאורה זה לא מציל כי אין סבירות שיעשה את זה והם לא מפחדים מזה .

יורה דעה

א' מעדניה שמוכרת גבינה צהובה כשרה ולא כשרה וחותרת באותו סכין האם מותר לקנות שם ?
תשובה : לכתחילה לא . [עיין צא'] .
ב' האם מותר לילדה להציג בהצגה עם בגדים של גבר ?
תשובה : אסור ובפחות מגיל בת מצווה יש מקילים {עיין שות' שבט הקהתי} .

בעניני השעיה

ר' יוחנן הוה דרש שיתין אפין בבלע ה' ולא חמל, ורבי הוה דריש עשרים וארבעה אפין, ולא דר' יוחנן יתיר על רבי, אלא רבי ע"י שהיה סמוך לחורבן הבית היה נזכר והיה דורש ובוכה ומתנחם.
{רואים כאן שמי שהכיר את הבית לא היה צריך לדרוש הרבה}

רב איצלה בלאזר: אמר הודו לה' קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו מי שמכירים לו צריך לספר עלילותיו הודו לה' קראו בשמו כי כולם כבר יודעים אבל לעמים שלא יודעים עלילותיו . שנזכה .

Beit.horaah.613@gmail.com beisyosefsholem@gmail.com